

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.10.2025

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Tokat ili Niksar ilçesi Yazıcık bölgesinde özel bir şirket tarafından yürütülmesi planlanan “Bentonit Madeni Ocağı” projesi başta aktif fay hattı riski olmak üzere, su kaynakları üzerindeki baskı, tarım alanlarına olası etkiler ve yerel halkın geçim kaynaklarının tehdit edilmesi gibi birçok yönüyle kamuoyunda ciddi endişelere yol açmıştır.

Projenin ruhsat sahasının 1.913,88 hektar, ÇED kapsamına giren alanın ise 513,64 hektar olduğu ve yıllık 250.000 ton/yıl üretim planlandığı belirtilmiştir. Bu büyüklükteki bir maden yatırımı çok geniş bir ekosistemi, kırsal yerleşimleri ve tarımsal üretimi etkileme potansiyeline sahiptir.

Jeolojik açıdan, bölge Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde veya yakınında yer almaktadır. Uzmanlar, aktif fay hattı üzerine konumlanan maden sahalarında yapılacak dinamitli kazı, açık ocak derinleştirme ve yer altı çalışmaları gibi faaliyetlerin deprem açısından risk oluşturabileceğini belirtmektedir. Bu noktada, projenin mevcut jeolojik yapıyı ne şekilde etkileyeceğine dair teknik değerlendirmeler kamuoyuna açıklanmamıştır.

Hidrolojik olarak bölgede bulunan yerüstü ve yeraltı su kaynakları, maden faaliyetleri nedeniyle hidrografik dengeyi bozabilecek, içme ve sulama suyuna erişimi riske atabilecek etkiler barındırmaktadır. Maden sahası, köylerin içme suyu hatlarına ve sulama kanallarına oldukça yakın bir konumda yer almaktadır. Yerel halk, sondaj çalışmaları ve yeraltı hareketlerinin su çekilmelerine ve kuraklaşmaya yol açtığını iddia etmektedir.

35834

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Tarımsal üretim açısından bölge Tokat ilinin verimli tarım alanlarından biridir. Aynı zamanda meyvecilik ve hayvancılık faaliyetlerinin yoğun olarak sürdürüldüğü bir geçim alanıdır. Bentonit madeni sahası ile birlikte toprak kirliliği, tozlaşma, arazilerin parçalanması, mera kaybı gibi olumsuzluklar yaşanacağı öngörülmektedir.

Sosyoekonomik yönden maden için yalnızca 30 kişilik istihdam planlandığı belirtilmiş, bu da bölgedeki vatandaşların geçimini sağlayacak istihdam yaratılmayacağı, aksine yerinden edilme riski, göç baskısı, mülk değer kaybı gibi etkiler yaratacağı yönünde eleştirilmiştir.

Bu çerçevede; çevresel ve sosyal etkileri yüksek olan bu projeye ilişkin sürecin şeffaflığı, teknik yeterliliği, yer seçiminin doğruluğu ve halkın katılımı gibi pek çok konu açıklığa kavuşturulmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Tokat ili Niksar ilçesi Yazıcık bölgesinde planlanan bentonit madeni ocağı projesine ilişkin olarak, ruhsat alanının ve ÇED sahasının büyüklükleri nedir? Bu iki alan arasındaki farkın teknik ve hukuki gerekçesi nedir?
2. Söz konusu maden sahasının, Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde ya da yakınında bulunduğu iddiası doğru mudur? Projenin jeolojik etki değerlendirmesi ve aktif fay analizine ilişkin raporlar kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
3. Proje sahasında olası bir sarsıntı veya kazı faaliyetlerinin yeraltı su rezervuarlarını ve akiferleri etkileme riski teknik olarak değerlendirilmiş midir?
4. Maden işletmesinin su ihtiyacını karşılayacağı kaynaklar nelerdir? Su temin planı doğrultusunda çekilecek su miktarı yıllık bazda ne kadardır? Bu suyun çevredeki içme ve tarımsal su ihtiyacı üzerindeki etkisi nedir?
5. Maden sahasının yakın çevresinde bulunan köylerin isimleri ve bu köylerin içme suyu kaynakları nelerdir? Maden faaliyetlerinin su kaynakları üzerinde kısa ve uzun vadede yaratacağı olası etkiler hesaplanmış mıdır?
6. Proje için oluşturulan ÇED dosyasında yerel halkın itirazları, halk katılım toplantılarındaki görüşleri ve varsa açılmış davalar yer almakta mıdır?

35834

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

7. Ruhsat alanı 1.900 hektardan büyük olmasına rağmen sadece 500 hektarlık alanın ÇED kapsamına alınması, projeyi parçalara bölerek çevresel etkiden kaçınma girişimi olarak yorumlanmakta mıdır?
8. Proje alanı ve etrafında bulunan tarım alanlarının, meyve bahçelerinin, mera ve yaylakların zarar görmemesi adına hangi önlemler alınmıştır?
9. Projeye ilişkin olarak Bakanlığınız, Tarım ve Orman Bakanlığı, DSİ ve AFAD gibi ilgili kurumlarla eşgüdümlü bir değerlendirme yapmış mıdır?
10. Proje ile birlikte bölge halkının yaşam koşullarında meydana gelebilecek bozulmalara karşı telafi mekanizmaları (kentsel dönüşüm, yeniden yerleştirme, gelir desteği, su güvenliği teminatı, vb.) planlanmış mıdır?